

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Čajniče
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV065-23

Banja Luka, 05.12.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	12
	6.1.1. Prihodi i primici.....	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	13
	6.1.3. Budžetski suficit.....	15
	6.1.4. Neto finansiranje.....	15
	6.1.5. Razlika u finansiranju	15
	6.2. Bilans uspjeha	15
	6.2.1. Prihodi.....	15
	6.2.2. Rashodi.....	16
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	16
	6.3. Bilans stanja.....	16
	6.3.1. Aktiva.....	16
	6.3.2. Pasiva.....	18
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	19
	6.4. Bilans novčanih tokova	19
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	19
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	19
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	20

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Čajniče koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, Konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Čajniče istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. ovog Izvještaja:

Prihodi obračunskog karaktera po osnovu pomoći u naturi su potcijenjeni, a trajni izvori sredstava precijenjeni za iznos od 143.397 KM, jer je sufinansiranje saniranja i asfaltiranja puteva (plaćanje vršeno na bankovni račun izvođača radova) evidentirano uvećanjem trajnih izvora sredstava, što nije u skladu sa članom 109. stav (3) i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1., 6.2.2. i 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Potcijenjeni su prihodi obračunskog karaktera za nenaplaćene poreske i neporeske prihode nastale u tekućem obračunskom periodu i poreska potraživanja za iznos od najmanje 259.000 KM, a rashodi obračunskog karaktera po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih poreskih potraživanja, sporna poreska potraživanja i ispravka vrijednosti poreskih potraživanja za iznos od najmanje 125.000 KM, jer poreska potraživanja iz Izvještaja iz Jedinственe evidencije Poreske uprave Republike Srpske nisu evidentirana u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Investiciona imovina manje je iskazana a vrijednost zgrada i objekta više u iznosu neto vrijednosti od 582.621 KM, jer poslovni prostori izdati u zakup nisu klasifikovani kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim

klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 16 - Investiciona imovina (paragrafi 7 i 10).

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Čajniče za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Čajniče za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Čajniče je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Glavni revizor

Banja Luka, 05.12.2023. godine

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Čajniče za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Čajniče za 2022. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Obračun naknada plate za vrijeme bolovanja (privremene spriječenosti za rad) za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Čajniče, vršen je za bolovanja do 7 dana u iznosu od 100%, duže od 7 dana u iznosu od 90%, a u pojedinim slučajevima nije ni vršen obračun naknade za bolovanje iako je iskazano u evidenciji o prisustvu i odsustvu na radu, što nije u skladu sa članom 10. tačka 5) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

U toku 2022. godine zaključeno je više ugovora o privremenim i povremenim poslovima, kao i ugovora o djelu za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost Opštine Čajniče i koji su sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj upravi Opštine Čajniče, što nije u skladu sa članom 204. i 205. Zakona o radu.

Putem blagajne vršeno je plaćanje za namjene koje nisu propisane članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, a blagajnički izvještaji nisu sačinjavani svaki dan kad je bilo poslovnih promjena, što nije u skladu sa članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine Čajniče je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Čajniče obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure

podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Čajniče.

Banja Luka, 05.12.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) evidentiranje javnih prihoda (poreza, taksi, naknada i slično) vrši u skladu sa odredbama Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi);
- 2) pomoći u naturi (donacije) priznaju u skladu sa članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) obračun naknada plate za vrijeme bolovanja vrši u skladu sa članom 10. tačka 5) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- 2) angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Opštine i za koje se ne zaključuju ugovori o radu u skladu sa članom 204. i 205. Zakona o radu;
- 3) obračun poreza i doprinosa vrši na jubilarne nagrade u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima, na naknade po ugovoru o autorskom djelu u skladu sa članom 4. stav (3) i članom 30. Zakona o porezu na dohodak i članom 6. i 22. stav (1) Zakona o doprinosima, a na naknade članovima Opštinske izborne komisije i članovima skupštinskih komisija obračun poreza vrši u skladu sa članom 4. Zakona o porezu na dohodak;
- 4) plaćanja u gotovini vrše za namjene iz člana 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, a dnevnik blagajne vodi i zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni shodno članu 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- 5) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis i opis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom;
- 6) dodjela ugovora za nabavke male vrijednosti vrši u skladu sa članom 87. Zakona o javnim nabavkama a ugovorene obaveze poštuju u smislu da se dostavljaju bankarske garancije predviđene tenderskom dokumentacijom.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijedi da se:

- 7) internim aktom propišu koeficijenti za obračun plata u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Čajniče za 2022. godinu;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu, članovi 26., 39., 204. i 205.;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida članovi 26. i 27.;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske i Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Čajniče;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske i Odluka o koeficijentima za obračun plata zaposlenih u JU Centar za socijalni rad;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, poglavlje VIII članovi 59. do 72.;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o šumama, član 89.;
- Zakon o vodama, član 17. stav (2) i članovi 188., 194. i 195.;
- Zakon o javnim putevima, članovi 10., 13., 16. i 32.;
- Zakon o zaštiti od požara, član 85.;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, članovi 6. do 12., 20. do 25. i član 41.;
- Zakon o sportu član 119. i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj član 5.;
- Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Čajniče (u daljem tekstu: Opština) se prostire na površini od 275 km². Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2013. godine, na području teritorije opštine bilo je nastanjeno 5.449 stanovnika.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti propisane Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16, 36/19), kao i nadležnosti koje su joj prenesene drugim zakonima. Organi opštine su Skupština i načelnik Opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koju čini 15 odbornika, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2022. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/21), Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Konsolidovane finansijske izvještaje Opštine za 2022. godinu, pored Opštinske uprave čine i finansijski izvještaji nižih budžetskih korisnika (javnih ustanova) čije su glavne knjige u sastavu Glavne knjige trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT) i to JPU Dječije obdanište „Bajka“, JU Centar za socijalni rad, JU Dom kulture „Filip Višnjić“, JU Turistička organizacija, JU Narodna biblioteka „Branko Ćopić“ i JU Srednjoškolski centar „Petar Petrović Njegoš“.

Pod nadležnošću Opštine kao osnivača su JZU Dom zdravlja „Vaso Pelagić“ i JKP „Vrelo“ d.o.o.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine za period 01.01-31.12.2022. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine Čajniče za 2019. godinu i tom prilikom je dato 10 preporuka, pet preporuka za finansijske izvještaje i pet preporuka za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju, u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14).

Revizijom je utvrđeno da su provedene sve preporuke date za finansijske izvještaje, dok su za usklađenost provedene tri preporuke a dvije su djelimično provedene. Nprovedeni dio preporuka se odnosi na uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i obračun poreza i doprinosa na isplatu jubilarne nagrade (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i rad organa Opštine, poslovi, nadležnosti i odgovornosti, finansiranje, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje poslova propisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi i interno uređeni Statutom Opštine („Službeni glasnik Opštine“, broj 6/17).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Opštine („Službeni glasnik Opštine“, broj 1/21 i „Službeni glasnik Republike Srpske“- oglasni dio, broj 14/22), sistematizovana su 34 radna mjesta za 36 izvršilaca (bez funkcionera). Na dan 31.12.2022. godine u Opštinskoj upravi bilo je zaposleno ukupno 40 izvršioaca, od čega

*Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine Čajniče
za period 01.01-31.12.2022. godine*

30 na neodređeno, dva na određeno, dva funkcionera (načelnik Opštine i predsjednik Skupštine opštine) i šest pripravnika.

Kod nižih budžetskih korisnika (javnih ustanova) za koje se sredstva za lična primanja obezbjeđuju u budžetu Opštine, bila su zaposlena ukupno 33 izvršioca (od čega tri pripravnika), i to u JPU Dječiji vrtić devet zaposlenih, JU Dom kulture sedam, JU Centar za socijalni rad 10 zaposlenih i dva pripravnika i JU Turistička organizacija četvero zaposlenih i jedan pripravnik.

Obračun naknade plate za vrijeme bolovanja (privremene spriječenosti za rad) za zaposlene u Opštinskoj upravi, vršen je za bolovanja do 7 dana u iznosu od 100%, duže od 7 dana u iznosu od 90%, a u pojedinim slučajevima nije ni vršen obračun naknade za bolovanje iako je iskazano u evidenciji o prisustvu i odsustvu na radu, što nije u skladu sa članom 10. tačka 5) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/17, 85/18, 21/20, 21/21, 69/21 i 8/22) kojim je propisano da se naknada plate za prvih 30 dana privremene spriječenosti za rad isplaćuje u visina od 85% od osnova za obračun naknade plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad u skladu sa propisima kojima se reguliše zdravstveno osiguranje.

Odlukom o koeficijentima za obračun plata zaposlenih u JU Centar za socijalni rad koeficijenti nisu utvrđeni u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 69/21 i 33/22), već prema odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Za isplatu jubilarne nagrade za ostvareni staž kod poslodavca nisu obračunati porez i doprinosi shodno članu 3. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21 i 119/21) i članu 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/21 i 119/21).

Takođe, na isplatu po ugovoru o autorskom djelu nisu obračunati porez i doprinosi, shodno članu 4. stav (3) i članu 30. Zakona o porezu na dohodak i članu 6. i 22. stav (1) Zakona o doprinosima.

Na naknade članovima Opštinske izborne komisije i članovima skupštinskih komisija, za obračun poreza je primijenjena stopa u visini od 8%, a članom 4. Zakona o porezu na dohodak je propisana stopa u visini od 13%.

U toku 2022. godine, zaključeno je sa tri lica više ugovora o privremenim i povremenim poslovima za poslove sistematizovanih radnih mjesta (priprema materijala za sjednice Skupštine, ažuriranje podataka vezano za kućne brojeve i usklađivanje katastarskih oznaka parcela u vlasništvu opštine), što nije u skladu sa članom 204. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21) kojim je propisano da se ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključuju za obavljanje poslova koji po svojoj prirodi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuju ugovori o radu.

Četiri ugovora o djelu su zaključena sa jednim licem za poslove koji predstavljaju redovnu djelatnost Opštine (obilazak mjesnih zajednica i uspostavljanja saradnje sa predsjednicima mjesnih zajednica), što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu kojim je propisano da se ugovori o djelu zaključuju za poslove van djelatnosti poslodavca.

Putem blagajne (u gotovini), plaćanje je vršeno za namjene koje nisu propisane (naknada po ugovoru o autorskom djelu, nabavka kancelarijskog materijala, podrške manifestacijama i drugo), što nije u skladu članom 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/12 i 10/14). Dnevnik blagajne (blagajnički izvještaj) nije vođen svakog dana u kojem je bilo promjena, već periodično, što nije u skladu sa članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20), kojim je propisano da se dnevnik blagajne zaključuje

na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni, a knjigovodstvu na knjiženje dostavlja najkasnije narednog dana.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog nisu utvrđene neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21).

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Opština je sačinila godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sa priložima. Shodno navedenom Izvještaju, Opština nije preduzela dio aktivnosti za uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije identifikovala i procijenila rizike, izvršila popis i opis poslovnih procesa koji se provode i uspostavila knjigu poslovnih procesa.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **obračun naknade plate za vrijeme bolovanja vrši u skladu sa članom 10. tačka 5) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;**
- **angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i po ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti Opštine i za koje se ne zaključuju ugovori o radu u skladu sa članom 204. i 205. Zakona o radu;**
- **obračun poreza i doprinosi vrši na jubilarne nagrade u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima, na naknade po ugovoru o autorskom djelu u skladu sa članom 4. stav (3) i članom 30. Zakona o porezu na dohodak i članom 6. i 22. stav (1) Zakona o doprinosima, a na naknade članovima Opštinske izborne komisije i članovima skupštinskih komisija obračun porez vrši u skladu sa članom 4. Zakona o porezu na dohodak;**
- **plaćanja u gotovini vrše za namjene iz člana 3. stav (1) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, a dnevnik blagajne zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni shodno članu 11. stav 8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis i opis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom.**

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijedi da se internim aktom propišu koeficijenti za obračun plata u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Opštinske uprave za 2022. godinu (sa tri izmjene i dopune) planirane su nabavke roba, usluga i radova ukupne vrijednosti od 372.331 KM bez poreza na dodatnu vrijednost.

Prema izvještaju o provedenim postupcima u 2022. godini, dodjelom ugovora okončano je 27 postupaka ukupne vrijednosti 526.278 KM, od čega je jedan otvoreni postupak započet u 2021. godini (nabavka vozila za prikupljanje i prevoz komunalnog otpada vrijednost od 300.000 KM), sedam postupaka po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda (82.557 KM), 18 direktnih sporazuma (135.673 KM) i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (8.048 KM).

Revizijskim ispitivanjem je obuhvaćeno 10 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 428.928 KM (82% ukupno ugovoreni nabavki tokom 2022. godine) i to otvoreni postupak za nabavku vozila za prikupljanje i prevoz komunalnog otpada (300.000 KM), četiri konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda ukupne vrijednosti 102.188 KM (izgradnja kontejnerskih niša za prikupljanja čvrstog komunalnog otpada 21.733 KM, izrada zaštitne ograde za potrebe sportske balon sale 17.450 KM, izvođenje radova na zaštiti izvorišta Katanska vrela od bujičnih voda i erozije 26.005 KM, zimsko održavanje lokalnih puteva i gradskih ulica 37.000 KM) i pet direktnih sporazuma ukupne vrijednosti 26.740 KM (nabavka i ugradnja opreme za video nadzor 5.460 KM, izrada projektne dokumentacije sa premjerom i predračunom radova 3.500 KM, izvođenje radova na sanaciji putnog pravca Međuriječje - Dubac 5.950 KM, Nekosine - Pomenič i Međuriječje - Batovo 5.850 KM i putnog pravca Kapov Han - Rančići i Međuriječje - Ravne Njive 5.980 KM).

Za izvođenje radova na sanaciji puteva, primijenjeni postupci nabavke ne odgovaraju predviđenim vrijednosnim razredima, jer su provedena tri direktna sporazuma za istovrsne usluge i zaključeni ugovori sa istim dobavljačem u ukupnoj vrijednosti od 17.780 KM čime je vršeno dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu za članom 15. stav (6) i članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavku izrada zaštitne ograde za potrebe sportske balon sale nije dostavljena bankarska garancija za uredno izvršenje ugovora u iznosu od 10% vrijednosti ugovora, što je predviđeno tačkom 5.2. Tenderske dokumentacije i članom 9. Ugovora.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se dodjela ugovora za nabavke male vrijednosti vrši u skladu sa članom 87. Zakona o javnim nabavkama, a ugovorene obaveze poštuju u smislu da se dostavljaju bankarske garancije predviđene tenderskom dokumentacijom.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine je 02.03.2022. godine usvojila Budžet Opštine za 2022. godinu u iznosu od 3.550.300 KM, a 15.11.2022. godine Rebalans budžeta kojim je odobren budžetski okvir u iznosu od 3.887.500 KM („Službeni glasnik Opštine“ broj 8/22).

S obzirom da budžet Opštine za 2022. godini nije usvojen do kraja 2021. godine, do donošenja budžeta, vršeno je privremeno finansiranje shodno članu 38. stav (2) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/65 i 15/16).

Rebalansom budžeta je planirano finansiranje aktivnosti Opštine iz budžetskih prihoda u iznosu od 3.847.500 KM (poreski prihodi 2.508.020 KM, neporeski prihodi 939.980 KM, grantovi 15.000 KM, transferi između različitih jedinica vlasti 384.500 KM) i neutrošenih kreditnih sredstava iz prethodnog perioda u iznosu od 40.000 KM.

Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta Opštine, budžetski okvir je odobren za lična primanja (1.641.260 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (686.460 KM), rashode finansiranja za kamate na zajmove (56.100 KM), subvencije (35.000 KM), grantove (390.230 KM), doznake na ime socijalne zaštite (497.600 KM), transfere (800 KM), izdatke za nabavku nefinansijske imovine (392.150 KM) i izdatke za otplatu dugova (187.900 KM).

Nakon donošenja Rebalansa budžeta, izvršene su realokacije budžetskih sredstava ukupne vrijednosti 106.200 KM koje su u skladu sa Odlukom o izvršenju Rebalansa budžeta Opštine za 2022. godinu.

Osim kašnjenja kod usvajanja Budžeta Opštine za 2022. godinu, revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine za 2022. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22).

Konsolidacija finansijskih izvještaja Opštine sa finansijskim izvještajima entiteta pod njenom kontrolom, izvršena je dodavanjem kapitala iz bilansa stanja JKP „Vrelo Čajniče“ d.o.o. (po osnovu učešća od 100%) u Konsolidovani bilans stanja Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje Budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2022. godine, iskazano je u cijelosti u obrascu PIB 01 - Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond (u daljem tekstu: PIB 01).

U PIB-u 01, iskazana su budžetska sredstva u iznosu od 3.987.713 KM, a budžetski izdaci u iznosu od 3.806.848 KM. Izvršenje budžetskih sredstava na fondu 01 u odnosu na Rebalans Budžeta je 102%, a budžetskih izdataka je 98%.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi su iskazani po osnovu budžetskih prihoda u iznosu od 3.943.151 KM, što sa neutrošenim sredstvima iz prethodnog perioda u iznosu od 35.562 KM čini ukupna budžetska sredstva za 2022. godinu u iznosu od 3.978.713 KM.

Neutrošena sredstva iz prethodnog perioda se odnose na sredstva obezbijedena po kreditu, a iskazana su u iznosu sredstava utrošenih u 2022. godini.

Budžetske prihode čine poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi jedinicama lokalne samouprave.

Opština u 2022. godini nije imala transakcije po osnovu primitaka i shodno tome isti nisu iskazani.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 2.648.959 KM, a u strukturi istih najveće učešće imaju prihodi ostvareni od indirektnih poreza (2.461.282 KM), zatim prihodi od poreza na lična primanja (108.826 KM), te prihodi od poreza na imovinu (77.175 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 974.044 KM po osnovu namjenskih sredstava naknada po raznim osnovama (806.404 KM), administrativnih taksi (6.370 KM), komunalnih taksi (4.441 KM), boravišne takse (2.316. KM), prihoda od zakupa imovine (38.806 KM), komunalne naknade (26.725 KM), vlastitih prihoda budžetskih korisnika (38.670 KM) i ostalih neporeskih prihoda (52.312 KM).

Namjenska sredstva su ostvarena po osnovu naknada za korišćenje šuma u iznosu od 765.117 KM (od čega se na naknade za šume u privatnoj svojini odnosi 20.549 KM), opštinske komunalne takse za opremanje i razvoj vatrogasne jedinice (23.364 KM), naknada za vode (10.819 KM), koncesione naknade (3.847 KM) i sredstava za finansiranje zaštite od požara (3.257 KM).

Skupština opštine je usvojila programe/planove o utrošku namjenskih sredstava i usvojila izvještaje o utrošku namjenskih sredstava.

Grantovi su iskazani u iznosu od 33.824 KM, a odnose se na sredstva doznačena od Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske namijenjena za sufinansiranje Projekta „Nabavka opreme za poboljšanje sistema prikupljanja ambalažnog otpada na području opštine Čajniče“ (15.000 KM) i od Ministarstva finansija i trezora BiH za provođenje Opštih izbora 2022. godine (18.824 KM).

Transferi jedinicama lokalne samouprave su iskazani u iznosu od 286.324 KM, a odnose se na transfer od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite za finansiranje prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti putem Centra za socijalni rad (189.743 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave za izrazito nerazvijene opštine (86.200 KM), Ministarstva trgovine i turizma (6.000 KM) i na ostale transfere (4.381 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci (budžetski izdaci) su iskazani u iznosu od 3.806.848 KM, a čine ih budžetski rashodi (3.370.315 KM) i izdaci (436.533 KM).

6.1.2.1. Budžetski rashodi

Budžetski rashodi su iskazani po osnovu rashoda za lična primanja zaposlenih (1.674.311 KM), korišćenja roba i usluga (692.786 KM), finansiranje kamata na zajmove primljenih od banaka (56.293 KM), subvencije (23.098 KM), grantove (390.181 KM), doznake na ime socijalnih davanja (497.274 KM) i rashode po sudskim rješenjima (36.372 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani po osnovu rashoda za bruto plate zaposlenih (1.418.279 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (249.623 KM) i jednokratnih pomoći (6.409 KM).

Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine naknade za prevoz na posao i sa posla (19.970 KM), topli obrok (99.772 KM), regres za godišnji odmor (36.400 KM), jubilarne nagrade (2.102 KM), dnevnicu za službena putovanja (9.179 KM) i porez i doprinosi na naknade (82.199 KM).

Rashodi za jednokratne pomoći se odnose na novčanu pomoć prilikom rođenja djeteta (4.204 KM) i pomoć porodici za smrt člana uže porodice (2.205 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga se odnose na rashode po osnovu zakupa (700 KM), energije, komunalnih i komunikacionih usluga (115.414 KM), režijskog materijala (26.331 KM), materijala za posebne namjene (9.863 KM), tekućeg održavanja (44.458 KM), putovanja i smještaja (40.531 KM), stručnih usluga (57.378 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (125.804 KM) i na ostale neklasifikovane rashode (272.307 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga su iskazani po osnovu utroška energije (59.140 KM), korišćenja fiksnih i mobilnih telefona i interneta (37.740 KM), komunalnih usluga (9.138 KM), deratizacije (6.425 KM) i ostalih usluga (2.971 KM).

Rashodi za režijski materijal su iskazani po osnovu rashoda za obrasce, papir i kancelarijski materijal (22.326 KM), materijal za održavanje čistoće (1.024 KM), stručnu literaturu, službena glasila i dnevnu štampu (2.151 KM) i ostali materijal (830 KM).

Rashodi za tekuće održavanje su iskazani po osnovu tekućeg održavanja poslovnih zgrada (19.536 KM), objekata drumskog saobraćaja (15.815 KM) i prevoznih sredstava (9.107 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani po osnovu smještaja i hrane na službenom putovanju (2.856 KM), prevoz ličnim vozilom na službenom putovanju (16.685 KM) i utroška goriva (20.990 KM).

Rashodi za stručne usluge su iskazani po osnovu usluga platnog prometa (9.684 KM), osiguranja imovine i zaposlenih (8.557 KM), informisanja i medija (15.765 KM), korišćenja

licenci (4.458 KM), održavanja računarskih programa (3.852 KM) i ostalih usluga (15.062 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine su iskazani po osnovu utroška električne energije za javnu rasvjetu (23.786 KM), čišćenja i održavanja javnih površina (66.605 KM) i usluga zimskog održavanja ulica i puteva (35.412 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani po osnovu rashoda za bruto naknade skupštinskim odbornicima (89.703 KM), naknade članovima skupštinskih komisija (7.360 KM), naknade Opštinskoj izbornoj komisiji i članovima biračkih odbora (46.934 KM), naknade članovima upravnih odbora (5.400 KM), naknade volonterima (16.653 KM), naknade po ugovorima o djelu (18.608 KM), naknade po ugovorima o povremenim i privremenim poslovima (19.639 KM), reprezentaciju na ime ugostiteljskih usluga i poklona (19.448 KM) i obilježavanja manifestacija Opštine (25.571 KM) i ostalih osnova (22.990 KM).

Subvencije su odobrene u skladu sa Pravilnikom o dodjeli podsticaja za razvoj poljoprivredne proizvodnje („Službeni glasnik Opštine“ broj 9/22), a odnose na sredstva doznačena po osnovu učešća Opštine u sufinansiranju projekta održivog povratka stanovništva koji provodi Švajcarski CARITAS (17.205 KM), Udruženju poljoprivrednih proizvođača (4.500 KM) i ostalim osnovama (1.573 KM).

Grantovi se odnose na tekuće (389.881KM) i kapitalne grantove (300 KM). Tekući grantovi su odobreni najvećim dijelom za finansiranje tekućih troškova javnih ustanova i drugih organizacija i to sportskim organizacijama i udruženjima (158.327 KM), JZU Dom zdravlja „Vaso Pelagić“ (95.000 KM), Veterinarskoj stanici (11.080 KM), Dobrovoljnom vatrogasnom društvu (55.256 KM), Boračkoj organizaciji (27.500 KM), Crvenom krstu (13.000 KM), KUD „Izvor“ (9.000 KM), političkim partijama (5.732 KM) i ostalim korisnicima (14.986 KM). Skupština opštine je usvojila izvještaje o radu i finansijskom poslovanju javnih ustanova i drugih organizacija kojima su dodijeljena sredstva granta.

Doznake na ime socijalne zaštite se odnose na doznake koje odobrava i isplaćuje Centar za socijalni rad po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti (371.464 KM) i na tekuće doznake građanima koje je načelnik Opštine odobrio u skladu sa internim pravilnicima i odlukama (125.810 KM).

Tekuće doznake koje su odobrene građanima u skladu sa internim pravilnicima i odlukama, odnose se na stipendije i nagrade učenicima i studentima (41.345 KM), prevoz učenika (20.571 KM), stimulisanje nataliteta (32.547 KM), pomoći penzionerima (8.000 KM) i druge pomoći (23.347 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima se odnose na rashode po presudi Okružnog suda u Trebinju po radnom sporu kojom je nalaženo tuženom (JPU Dječiji vrtić "Bajka" Čajniče) da tužioca vrati na radno mjesto pomoćnika direktora i isplati troškove zarade od 15.10.2021. godine sa pripadajućim porezima, doprinosima, zateznim kamatama i troškovima parničnog postupka.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 436.533 KM (od čega se na rezervisana sredstva odnosi 30.426 KM) po osnovu izdataka za nefinansijsku imovinu (249.132 KM) i izdataka za otplatu dugova (187.401 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu (bez rezervisanih sredstava) se odnose najvećim dijelom na rekonstrukciju hotela Čajniče (52.533 KM), izradu i ugradnju zaštitne ograde u sportskoj balon sali (24.005 KM), investiciono održavanje puteva (58.035 KM), nabavku i ugradnju kontejnerskih niša za poboljšanje sistema prikupljanja čvrstog komunalnog otpada (25.427 KM), rekonstrukciju javne rasvjete, vodovodne i toplovodne mreže (43.960 KM), nabavku opreme (6.917 KM) i ostale izdatke.

Rezervisanje sredstava na stavkama planiranim Rebalansom budžeta, izvršeno je po osnovu radova na zaštiti izvorišta Katanska vrela od bujičnih voda i erozije.

Izdaci za otplatu dugova se odnose na otplatu dospjele glavnice po kreditima prema bankama.

6.1.3. Budžetski suficit

Budžetski suficit je iskazan u iznosu od 323.704 KM i predstavlja razliku između budžetskih prihoda (3.943.151 KM) i zbira budžetskih rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu (3.619.447 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u negativnom iznosu od 151.839 KM i predstavlja razliku između raspodjele suficita po osnovu neutrošenih kreditnih sredstava iz ranijeg perioda (35.562 KM) i izdataka za otplatu dugova (187.401 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 171.865 KM i predstavlja razliku između budžetskih sredstava (3.978.713 KM) i budžetskih izdataka (3.806.848 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 4.223.972 KM po osnovu budžetskih prihoda iskazanih u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 3.943.151 KM (navedeni pod tačkom 6.1.1. izvještaja) i prihoda obračunskog karaktera u iznosu od 280.821 KM.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja na osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa iskazanih u negativnom iznosu od 69.179 KM i prihoda obračunskog karaktera između odnosa sa jedinicama vlasti u iznosu od 350.000 KM koje čine pomoći u naturi po projektu „Nabavka novog vozila za prikupljanje i prevoz čvrstog komunalnog otpada“ finansirane iz budžetskih sredstava za javne investicije Republike Srpske, a plaćanje je izvršeno na bankovni račun dobavljača.

Revizijom je utvrđeno, da su prihodi obračunskog karaktera za nenaplaćene poreske i neporeske prihode nastale u tekućem obračunskom periodu i poreska potraživanja potcijenjeni za iznos od najmanje 259.000 KM, jer isti nisu evidentirani prema Izvještaju iz Jedinственe evidencije Poreske uprave Republike Srpske u skladu sa tačkom 11. i tačkom 14.1. Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos), („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16), već je evidentiran samo priliv novčanih sredstava na odgovarajuća konta javnih prihoda.

Takođe, prihodi obračunskog karaktera, na poziciji pomoć u naturi su potcijenjeni, a trajni izvori sredstava precijenjeni za iznos od 143.397 KM, jer je učešće Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica u sufinansiranju saniranja i asfaltiranja puteva u povratničkim naseljima (plaćanje izvršeno na račun izvođača radova) evidentirano uvećanjem trajnih izvora sredstava, umjesto na poziciji pomoći u naturi u skladu sa članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **evidentiranje javnih prihoda (poreza, taksi, naknada i slično) vrši u skladu sa odredbama Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos);**

- **pomoći u naturi (donacije) priznaju u skladu sa članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 3.941.598 KM, a čine ih budžetski rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta u iznosu od 3.370.315 KM (navedeni pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja u poglavlju o budžetskim rashodima) i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 571.283 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u cjelosti po osnovu amortizacije obračunate na nefinansijsku imovinu.

Revizijom je utvrđeno, da su za iznos od najmanje 125.000 KM potcijenjeni rashodi obračunskog karaktera po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih poreskih potraživanja, sporna poreska potraživanja i ispravka vrijednosti poreskih potraživanja, jer nisu evidentirana dospjela nenaplaćena poreska potraživanja koja se koriguju, a iskazana u Izvještaju iz Jedinственe evidencije Poreske uprave, što nije u skladu sa tačkom 12. Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za 2022. godinu kao razlika prihoda i rashoda, iskazan je pozitivan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 282.374 KM.

Finansijski rezultat tekuće godine je potcijenjen za iznos od 277.397 KM, jer su prihodi obračunskog karaktera priznati manje za 402.397 KM, kao i rashodi obračunskog karaktera manje za 125.000 KM (što je navedeno pod tačkom 6.2.1. i 6.2.2. ovog Izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva na dan 31.12.2022. godine je iskazana u iznosu od 25.979.665 KM bruto vrijednosti, 15.452.426 KM ispravke vrijednosti i 10.527.239 KM neto vrijednosti, a čine je tekuća imovina i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u iznosu od 728.268 KM bruto vrijednosti, 220.140 KM ispravke vrijednosti i 508.128 KM neto vrijednosti, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu.

Kratkoročna finansijska imovina se odnosi na gotovinu, potraživanja i kratkoročnu finansijsku imovinu iz transakcija između jedinica vlasti.

Gotovina je iskazana u iznosu od 157.039 KM po osnovu sredstava u blagajni (373 KM) i na bankovnim računima (156.666 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u bruto iznosu od 457.992 KM, od čega se 220.140 KM odnosi na potraživanja nenaplaćena duže od godinu dana koja su sa stanovišta naplativosti klasifikovana u sporna potraživanja i za koja je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti. Čine ih poreska potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode (prema izvještaju Poreske uprave) bruto vrijednosti od 129.894 KM (od čega se 104.527 KM odnosi na sporna potraživanja) i potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u evidenciji Opštine bruto vrijednosti od 328.098 KM (od čega se 115.613 KM odnosi na sporna potraživanja).

Kratkoročna potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode prema evidenciji Opštine, najvećim dijelom su iskazana po osnovu naknada za šume od ŠG „Vučevica“ u iznosu od 156.601 KM, komunalne naknade u iznosu od 112.635 KM (sporna 92.044 KM), opštinske

komunalne takse za opremanje i razvoj vatrogasne jedinice u iznosu od 35.297 KM (sporna 20.530 KM), kao i potraživanja od zaposlenih po obustavama na plate po ličnim kreditima zaposlenih, prekoračenja za troškove telefona i drugim osnovama (20.527 KM).

Revizijom je utvrđeno, da su potcijenjena poreska potraživanja za iznos od najmanje 259.000 KM, a sporna poreska potraživanja i ispravka vrijednosti poreskih potraživanja za iznos od najmanje 125.000 KM, jer poreska potraživanja nisu evidentirana prema Izvještaju iz Jedinственe evidencije Poreske uprave Republike Srpske (objašnjeno pod tačkom 6.2.1. i 6.2.2. ovog Izvještaja).

Kratkoročna finansijska imovina iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti je iskazana u iznosu od 113.237 KM po osnovu raspodjele javnih prihoda na dan izvještavanja (8.773 KM), potraživanja za transfere od Ministarstva uprave i lokalne samouprave po osnovu nerazvijene opštine (21.550 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite po osnovu prava iz socijalne zaštite (17.106 KM), Ministarstva trgovine i turizma (6.000 KM), od JU Zavod za zapošljavanje po projektu zapošljavanja pripravnika (11.434 KM), kao i potraživanja po osnovu zakupa imovine u iznosu od 36.635 KM. Potraživanja po osnovu zakupa imovine su pogrešno evidentirana na ovoj poziciji umjesto na poziciji potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode shodno članu 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Nepravilnost je otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u iznosu od 25.251.397 KM bruto vrijednosti, 15.232.286 KM ispravke vrijednosti i 10.019.111 KM neto vrijednosti, a čine je dugoročna finansijska imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina je iskazana u iznosu od 48.706 KM po osnovu dugoročnih plasmana i dugoročnih potraživanja.

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu od 14.430 KM po osnovu učešća Opštine u osnivačkom kapitalu u JKP „Vrelo Čajniče“ d.o.o. (učešće 100%) i javnih ustanova. Inicijalno su priznati u nominalnoj vrijednosti osnovnog kapitala upisanog u registru suda (7.001 KM), a u postupku konsolidacije korigovani dodavanjem kapitala iz njihovih bilansa stanja primjenom procenta učešća u ukupnoj vrijednosti kapitala.

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 34.276 KM po osnovu reprogramiranih poreskih potraživanja prema izvještaju Poreske uprave.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 25.202.691 KM bruto vrijednosti, 15.232.286 KM ispravke vrijednosti i 9.970.405 KM neto vrijednosti koju čine proizvedena stalna imovina, dragocjenosti, neproizvedena stalna imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi.

U odnosu na prethodni period vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je povećana po osnovu ulaganja u rekonstrukciju javne rasvjete (302.465 KM), asfaltiranje i rekonstrukciju putnih pravaca na području opštine (213.225 KM), nabavku vozila za prevoz čvrstog komunalnog otpada (351.000 KM) i nabavke računarske i druge kancelarijske opreme (6.915 KM).

Proizvedena stalna imovina je iskazana neto vrijednosti u iznosu od 5.775.356 KM (bruto vrijednost 21.007.271 KM, ispravka vrijednosti 15.231.915 KM), a čine je zgrade i objekti, oprema i nematerijalna proizvedena imovina.

Zgrade i objekti su iskazani neto vrijednosti od 5.092.699 KM (bruto vrijednost 19.570.086 KM), a čine ih kancelarijski objekti i prostori, stambeni objekti i jedinice namijenjeni za smještaj socijalnih kategorija stanovništva na kojima Opština ima pravo raspolaganja ili su u njenom vlasništvu, objekti obrazovnih institucija, sportsko rekreativni objekti, proizvodno-

uslužni objekti, putevi i mostovi, javna rasvjeta, vodovodi i kanalizacija i drugi infrastrukturni objekti.

Revizijom je utvrđeno, da je sedam poslovnih prostora neto vrijednosti 582.621 KM (bruto vrijednosti 1.280.989 KM i ispravke vrijednosti 698.368 KM) izdato u zakup, a isti nisu reklasifikovani na poziciju investicione imovine, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 16 - Investiciona imovina, (paragrafi 7 i 10) kojim je propisano da se investiciona imovina (zemljište ili objekat) priznaje kada ih vlasnik drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili porasta vrijednosti ili i jednog i drugog. Po navedenom osnovu je manje iskazana investiciona imovina a zgrade i objekti više za navedeni iznos. Nepravilnost otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

Oprema je iskazana u neto vrijednosti od 516.351 KM (bruto vrijednost 1.161.839 KM) koju čine vozila, kancelarijska oprema, računarska oprema, oprema obrazovnih institucija i druga oprema.

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u neto vrijednosti od 166.306 KM (bruto vrijednost 275.346 KM) koju čine računarski programi, šumsko privredna osnova za privatne šume, regulacioni, prostorni i drugi planovi.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 3.373.151 KM koju čine zemljište (3.324.649 KM) i šume (48.502 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 807.382 KM, a čine je sportska balon sala (339.431 KM), rekonstrukcija objekta hotela u Čajniču (321.465 KM), rekonstrukcija vodovodne mreže (39.508 KM), projekat sportske dvorane (26.259 KM) i ostala imovina u stalnim sredstvima (80.719 KM).

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 10.527.239 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze, dugoročne obaveze i vlastite izvore.

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze su iskazane u iznosu od 1.859.610 KM, a čine ih kratkoročne obaveze (705.570 KM) i dugoročne obaveze (1.154.040 KM).

Kratkoročne obaveze su iskazane po osnovu finansijskih obaveza (196.678 KM), obaveza za lična primanja zaposlenih (199.072 KM), obaveza iz poslovanja (242.968 KM) i obaveza za grantove (66.852 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze su iskazane po osnovu dijela glavnice dugoročnih obaveza po kreditima koje dospijevaju na naplatu u 2023. godini.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za neto platu za decembar 2022.godine (90.147 KM), porez i doprinose na platu za novembar i decembar (77.990 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (31.135 KM).

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima (151.708 KM), fizičkim licima – odbornicima i članovima skupštinskih komisija, članovima upravnih odbora (19.888 KM), po sudskim rješenjima (36.372 KM), kao i obaveze po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite (35.000 KM). Obaveze po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite su pogrešno klasifikovane na poziciji obaveza iz poslovanja, umjesto na poziciji obaveza za doznake na ime socijalne zaštite shodno članu 96. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Nepravilnost je otklonjena u toku revizije, te shodno tome nije data preporuka.

Od kratkoročnih obaveza dospjelih za plaćanje na dan bilansa, u periodu 01.01 - 28.02.2023. godine izmireno je 354.215 KM, i to obaveze za bruto plate i bruto naknade

zaposlenih (161.615 KM), obaveze iz poslovanja prema dobavljačima i fizičkim licima (138.258 KM), obaveze za grantove (24.354 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite (29.988 KM).

Dugoročne obaveze se odnose na dugoročne finansijske obaveze po osnovu glavnice po kreditima od banaka koje dospijevaju u periodu dužem od godinu dana (931.552 KM) i ostale dugoročne obaveze (222.488 KM).

Ostale dugoročne obaveze su iskazane po ugovoru zaključenim sa dobavljačem (izvođačem radova) na rekonstrukciji javne rasvjete na području opštine Čajniče u iznosu od 290.202 KM (što predstavlja vrijednost radova po okončanoj situaciji), kojim je ugovoreno odgođeno plaćanje na 60 mjesečnih rata po izvršenom tehničkom prijemu radova. Tehnički prijem je izvršen 17.10.2022. godine.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori sredstava su iskazani u iznosu od 8.667.629 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (3.477.456 KM), finansijski rezultat ranijih godina (4.907.799 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (282.374 KM).

Revizijom je utvrđeno da su vlastiti izvori sredstava, na poziciji trajnih izvora sredstava iskazani više za iznos od 143.397 KM, a finansijski rezultat tekuće godine manje za 277.397 KM, što je objašnjeno pod tačkama 6.2.1., 6.2.2. i 6.2.3.ovog Izvještaja.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Opština nije imala poslovne događaje koji zahtijevaju tretman vanbilansne evidencije.

6.4. Bilans novčanih tokova

Prema Izvještaju o novčanim tokovima, gotovina na početku perioda je iskazana u iznosu od 178.342 KM i iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 3.923.837 KM.

Odlivi gotovine su iskazani u iznosu od 3.945.140 KM (iz poslovnih aktivnosti 3.524.052 KM, iz investicionih aktivnosti 233.687 KM i iz aktivnosti finansiranja 187.401 KM).

Stanje gotovine na kraju perioda iznosi 157.039 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje, u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 15c i 38) je objelodanjeno da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja uz pretpostavku da će Opština nastaviti sa poslovanjem i izvršavanjem svojih zakonskih obaveza u vremenskom roku koji se može predvidjeti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Sudski sporovi koji za posljedicu mogu imati potencijalne obaveze i imovinu su objelodanjeni u Napomenama uz finansijske izvještaje Opštine. U 2022. godini aktivna su bila četiri sudska spora u kojima je Opština tužena strana u postupku (radnih odnosa, utvrđivanja prava svojine) sa oko 20.500 KM vrijednosti glavnog duga koji se potražuje od Opštine.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu, sačinjene su i Napomene, koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Slobodanka Milović, s.r.

Nada Lazarević, s.r.